

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés:

egész évre - - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyitvány sora 40 fillér.

Megint letörtek.

Írta: Dr. Lengyel Zoltán.

Öszinteség nélkül nem lehet sikeres politikát csinálni. Még Magyarországon sem. A kormány se teheti ezt meg, az ellenzék annál kevésbé. Ha megpróbálják, annál nagyobbat buknak. Jó ellenzéki politikára pedig nálunk nagy szükség volna. Ha a közjogi keretváltásról nem is beszélünk, mert a mai nemzetközi helyzetben ez a leghitványabb spekuláció és kártevő, nemzetellenes merénylet lenne ez. A rendes ügykezelés is megköveteli a parlamenti ellenőrzést, a váltogazdaság lehetőségét és eszményeink épen tartását.

De ennek az ellenzéki politikának is az előfeltétele és alapja a belső igazság, a meggyőződés hite és mindenkiel szemben való teljes őszintesége. A mi politikánk ezt régóta nélkülözi. A vezérek lecsusztak erről már az 1905. január 26-iki választás óta. A meglepetésszerű nagy siker elbizakodottá tette őket. A mának kezdtek élni, a jövővel nem törődtek. Végleg elcsapták maguktól a koalíció kormányra jutása után. Szégyen róla még beszélni is. Még egymás között se tudtak egyetérteni. A közönséges rablóbecsületet se tartották szem előtt. Nem számítottak a hatalmi helyzettel Rosszul kormányozták a fővezérek. Tul-spekuláltak magukat az alvezérek és a népség, katonaság.

A döntő fordulatot az okozta, hogy az egységes, kormányképes pártalakítás és a nemzetszervezés eszméjét elutasították maguktól. A többi csak következmény. A Justh-párt különválása az önálló bankkal való népbolondítás, az általános választójoggal való ámitás, a parlamenti anarchia, a sztrájk, az alkotmányvédelemmel való henczegés és minden egyéb. Csoda-e hát, ha ilyenformán zsákutcába jutottak, amelyből nincs más kivezető út, mint töredelmes bevallása a hibának, a visszatérés az őszinteség útjára. A feltétlen behódolás a nemzet nagy érdekei előtt, és a visszatérés a becsüle-

tes kötelességteljesítéshez. Minden egyéb csak kár a nemzetre, de egyúttal öngyilkosság az ellenzékre nézve.

Ide vezet lépésről-lépésre az elhibázott taktika folytatása. A tagadás, a mit a multra nézve cselekednek, a szépitgetés, a mivel a bűnököt palástolni próbálják és a gyalázkodás, amit tisztességes ellenfelekkel szemben állandó fegyverül használnak régóta. Hiába ült föl a sajtó munkásainak egy része, amikor őket szerepelteti ok és érdem nélkül, a való tényeket elhallgatja, a látzatokat felfújja és világgá kürtöli. Nem segít. A nemzet nem süket és vak. Nem felejtett el mindent és megtanult sokat örök időkre.

Hiába igyekeznek a fehéret fekete mázolni, a szerecsent fehérre mosni, mint a kivételes törvény körül cselekedtek. Hiába leplezik a bukást a kordonig való sétálással és visszasétálással. Hiába nem jönnek be a nemzetgyűlés házába, hol annyi bünt halmoztak össze az elmúlt két évben, hogy maguk is restelltek.

Az események rohannak előre. A nemzet válságos helyzetbe jutott, a gazdasági romlás irtózatos, a külügyi helyzet viharfelhői nem vonulnak el egünkről. Ha Isten megment a nagy csapástól: akkor is örök vádként fog felhangzani ellenünk, hogy ilyen időkben heccz-mesterkedéssel rontották a dolgot, a komoly felelősségteljes, becsületes helytállás helyett. Ha pedig ránk szakadnak a bajok: akkor a keresztvíz sem mossa le senkiről azt az átkot, amelylyel a bajokban való bűnrészességet fogja a történelem színe előtt megállapítani a jövő nemzedék. Itt más alternatíva nincs. Ezért kellett a sikra szálalunk mindeniknek, aki magára és hazájára ad még valamit; kellett kiállnunk azoknak, kiket a léha, erőtlen terrorizmus meg nem ingat és vétőt kiáltani a Justh-féle őrjöngés ellen, mely a következetesség álarczójával akarja leplezni azokat a menthetetlen mellékcselekedteket, melyek őket a romlás, a rombolás, az erőszak és a bukás útjára vitték. Mert isteni szerencse, hogy a nemzet józansága és belátása megmentette eddig is a nagyobb bajtól. Csak ők törtek le.

Az ország fölött e gyalázatos belső hadjárat daczára is, a gondviselés örökösök.

Országgyűlés.

A képviselőház f. hó 10-én a földművelési tárczát tárgyalta. A tárgyalás során felszólalt gróf Serényi Béla földművelési miniszter is, aki a szakszerű beszéd végén a távollevő miniszterelnök nevében a következő kijelentéseket tette:

Tisztelt ház! Méltóztassék megengedni, hogy a kormányelnök ur nevében és megbizásából bizonyos kijelentéseket tegyek.

Igen sok értesítés jött arról, hogy a vidéken és a fővárosban is a publikum bizonyos álhírek által indítva, a pénzügyintézeteket megrohanja és betéteit kivesszi, attól való félelmében, hogy esetleges háboru esetén ezek a betétek veszélyeztetve vannak.

A kormányelnök ur megbizásából vagyok bátor kijelenteni a következőket. A magyar társadalomnak az egész tisztessége, a sajtónak, a közigazgatásnak és mindenkinek, akiknek lelke és becsülete van, akikben szeretet lakik az ország iránt, kötelessége, hogy az ilyen komoly pillanatokban minden gyűlölködést félretéve, és nem az ellenszenv és a gögös lenézés hangján érintkezve egymással, hanem összefogva, az egész társadalmat megnyugtassa és abban bizalmat keltsen.

Vétek volna, ha nekünk nem volna bizalmunk országunk élő erejében, mely hadseregünk erejében és becsületében hathatós támaszra talál.

Nekünk, akik az ország ügyeit vezetjük és a képviselőknél, akiket az ország ügyeinek gondozására ide küldött, azt hiszem, kötelességünk ezeket az imént elmondott elveket hirdetni és mindenütt közmegnyugvást előidézni, mert csak ezekkel az eszközökkel rohatjuk le hazánk iránti kötelességünket.

Oly országban, ahol a mezőgazdasági termelés az utolsó tíz évben a legrealisabb számítás mellett is négy milliárd-ról öt és fél milliárdra emelkedett, ha pillanatnyilag a készpénzeszközök részbeni elvonása által némileg kellemetlen

vagy kedvezőtlen helyzetek álltak is elő, ez korántsem jelenti azt, hogy ennek az országnak gazdasági helyzete válságos. Minket az idén, különösen az év második felében, épen az ország legszegényebb vidékein katasztrofális jellegű istencsapás ért ugyan, de az ország legnagyobb és épen leggazdagabb részében a termés kielégítő volt. Hiszen ezt bizonyítják az előttem fekvő becsületes és megbízható statisztikai adatok. Aki ennél fogva ennek az országnak gazdasági erejében kételkedik, az helytelenül cselekszik, mert erre a jelen körülmények között semmi ok sincs.

Ismételten bátor vagyok a tisztességes társadalmat, a tisztességes sajtót, minden lelkészt, papot, jegyzőt és közigazgatási hivatalnokot ezen az uton is felhívni arra, hogy keltsen megnyugvást az ország ereje és gazdasági helyzete iránt, fokozza a bizalmat és különösen becslje meg az általunk fentartott és igen jó és kiváló hadsereget.

Mindezekből a tényekből és nyilatkozatokból véglegesen megállapítható:

1. hogy közvetlen háborus veszedelemtől és ennek megfelelő háborus intézkedésekről szó sincs,
2. hogy minden jogos érdekünkért helyt állunk ugyan, de bízunk benne, hogy valamennyi békes uton is érvényesülni fog és
3. hogy szövetségeseinkkel együtt elegendő erő fölött rendelkezünk ahhoz, hogy megtámadtatván, felülkerekedjünk, hogy tehát senkinek kedve ne kerekedjek bennünket megtámadni.

A háborus hírek czáfolatai.

A minap megbízhatatlan forrásból riasztó hírek keltek szárnyra közeli mozgósításról, ultimátumról, Belgrádba való bevonulásról és egyéb olyan dologról, melyek különösen alkalmasak az izgalmakra most ugyanis annyira fogékony közvéleményünket lazba ejteni. Ezeknek a híreknek nincs semmiféle ténybeli alapjuk; az európai politikában az utolsó napok során nem történt semmi, ami ilyen riadalmat és ilyen izgalmakat indokolhatna.

Ezeknek a legutóbbi napoknak ugyszólván egyetlen érdemleges és nagyjelentőségű eseménye: a hármasszövetség megújítása.

A hármasszövetség csak 1914. június 18-án jár le. Formálisan megújítani akkor sem kell. Utolsó pontja szerint ugyanis a szövetség hallgatóságosan megújítottnak tekintendő, ha egy évvel a lejárát előtt egyik fél se mondja fel. Így újítottak meg a hármasszövetséget 1907-ben is. Most azonban közzétették a megújítás tényét, jóval a lejárát, sőt jóval a felmondási határidő előtt. Ami kétségtelen demonstráció.

A demonstráció jellegére nézve kellő megvilágítás meríthető a hármasszövetség tartalmának részeiből. A hármasszövetségnek nincs támadó ele. Lukább védelmi szövetség. Lényege az, hogy a megtámadott fél minden esetben számíthat legalább is a másik két szövetséges jóakaratu semlegességére. Ha azonban a támadó

Oroszország lenne, akkor a megtámadott fél követelheti, hogy a másik két szövetséges teljes haderejével siessen segítségére.

Ezt a demonstratív lépést talán még lehet többféleképen értelmezni, de minden háború s értelmezéssel szemben a legilletékesebb hivatalos helyről érkezett a következő czáfolat:

A riasztó háborus hírek teljesen alaptalanok. Felkérjük Önöket, czáfolják meg valamennyit. Kérjük Önöket továbbá, magyarázzák meg különösen lap társainknak, hogy ilyen komoly időközben ne izgassák a közvéleményt fölöslegesen. Ez a hosszú krízis ugyanis elég izgalmat rejt magában. Igazán fölösleges ezeket az izgalmakat még mesterségesen is szaporítani.

Szíveskedjenek a közvéleménynek megmagyarázni, hogy egészen más és sokkal fontosabb kérdések állnak most előttünk és elintézésük előtt, semmint hogy a gyerekes taláékonyság által előtérbe cibált dolgokkal foglalkozhassunk. Teljes figyelmünket lekötö most egyrészt a balkáni államok londoni béketárgyalása, másrészt a legközelebb megtartandó nagyköveti konferencia.

Ebben a helyzetben és épen ezen a ponton teljességgel ki van zárva, hogy kilépjünk eddigi türelmes, várakozó álláspontunkból és egy elhamarkodott, különleges lépéssel esetleg fölborítsunk mindent, amit eddigi méltóságteljes magatartásunkkal olyan szilárdan meg-alapoztunk.

Ismételten kérjük Önöket, czáfoljanak meg minden izgató hirt, mely úgy se lehet más, mint lapok, vagy fináncziális érdekeltségek manővere. A monarchia erejének és igazának tudatában helyt áll érdekeiért, de addig, amíg az általa elfogadott nagyköveti konferencia véget nem ér, nem fog semmiféle különleges lépést tenni.

Ezt a legilletékesebb bécsi hivatalos forrásból származó megnyugtató közleményt a magyar kormány is megerősítette egy ugyan-csak megnyugtató tartalmu és irányzatú nyilatkozattal.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőház folyósán tegnap élénk beszélgetés közt tárgyalták a szárnyra kelt háborus híreket. Lukács miniszterelnökhöz, aki akkor tért vissza Bécstől, valaki azt a kérdést intézte, a háborút hozta-e, vagy a békét?

— Nem a háborút hozom mondta, a miniszterelnök, ellenkezőleg: a békét!

Hazai honvédelmi miniszter pedig a hozzáintézet kérdésre így felelt:

— Annyit mondhatok, az én meggyőződése az, hogy a legnagyobb valószínűség szerint nem lesz háború.

A képviselőház f. hó 11-iki ülésén megszavazták a parlamenti órségről szóló törvény javaslatot.

A magyar kormány Tisza István gróf javaslatára elhatározta, hogy a Wekerle által megalkotott új adótörvények életbeléptetését 1914-ig elhalasztja.

VÁRMEGYEI ÉLET.

A közigazgatási bizottság gyűlése.

A f. hó 11-en Szász József főispán elnökölte alatt tartott gyűlésen a választott tagok közül jelen voltak: Zeyk Dániel, br. Kemény Pál, Zeyk Kálmán, dr. Marku Izidor, Török Bertalan, dr. Müller Jenő.

Br. Báuffy Kázmír alispán jelentése szerint a magyarországi és balázsfalvi főszolgabírói hivatalokat megvizsgálta. A közigazgatási ügymenet rendes.

Dr. Müller Jenő az általános rossz termésre utalással iudítványozta, hogy jó minőségű vetőmag adása iránt a földművelésügyi miniszterhez előterjesztés tétessék.

Dr. Inczedy-Joksmán Ödön főjegyző Esztergár Jenő, Hosszu Teofil és Mikó Dezső fegyelmi ügyekben beadott fellebbezéseket illetőleg panaszukat adta elő. Horváth József aljegyző és dr. Enyedy Jenő gyakoronok adótörzési és gyógyköltőség ügyeket adtak elő. Dr. Jeney Elek árvaszéki elnök jelenti, hogy a gyám és gondnoksági ügyek reudben folynak.

Dr. Dobozzy Vilmos főorvos jelenti, hogy novemberben kedvezőtlen volt a közegészségi állapot. Született 652, meghalt 405. Rongcsoló toroklob, vörheny, kanyaró, bárányhimlő, hasihagymáz, hökkrut betegségében 203 beteg közül 5 halt meg. A m. kórházban 135 beteg közül meghalt 4, ápolás alatt maradt 68.

Beretzky Miksa p. ü. igazgató adóügyi jelentése után még 73 ügyet adott elő.

Daniel Imre kir. ügyész jelentése szerint a fogházak állapota rendes.

Nehéz János kir. tanfelügyelő jelenti, hogy 51 állami elemi iskolában 74 tanító és 58 tanítóadó, összesen 132 tanerő 6237 tankötelest tanított és pedig 3344 fiut, 2893 leányt. Köztük volt magyar: 3317, német 61, román 2799, tót 22, egyéb 38. Vallás szerint: róm. kath. 851, g. kath. 1583, g. kel. 1215, ref. 2065, ág. ev. 98, unitarius 106, izraelita 317, egyéb: 2. — A vall. és közokt. miniszter rendelete szerint a tanító katonai szolgálatban töltött ideje beszámíttatik a tanítói szolgálatba. A tanító önkéntesi szolgálatának egész éve alatt megmarad illetményeinek élvezetében, de a helyettesítés 800 koronát meg nem haladó költségeit ő fedezi. — 6 állami elemi iskola mellett gazdasági ismétlő iskola lett szervezve. A nagyenyedi polg. leányiskola új épületének építését Kerekes és Müller szászregeni építő vállalkozók nyerték el.

Albert Iván kir. épít. hiv. főnök jelenti, hogy a közutak az esős időjárás miatt sokat szenvedtek. A romlások helyreállítása iránt az intézkedés megtéetett. A fedanyag szállítás különösen a törvényhatósági utakra lehetetlen volt, s nem volt végezhető a sok földmunka sem. Több beton műtárgy épült.

Székelly Károly áll. állatorvos jelenti, hogy az állategészségügy elég kedvező volt.

A K. B. gyűlés után az árvautgyi fellebbezési bizottság ülésezett.

HIREK.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Alsó-Fehér vármegye törvényhatósági bizottsága folyó december hó 20-án rendkívüli közgyűlést tart d. e. 10 órakor kezdődőleg, a vármegye székházának dísztermében. A 96 pontból álló tárgysorozat nevezetesebb pontjai: A legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok 1913. évi névjegyzékének bemutatása. A kör-községjegyzői magánmunkálathokról alkotott szabályrendelet módosítása. Az 1913. évben tartandó orvosi továbbképző tanfolyamra jelentkező orvosok segélyének megállapítása. Előterjesztés a törvényhatósági közúti hálózat több utszakasának az országos beruházás terhére való kiépítése végett kötött építési szerződések jóváhagyása iránt. A kéményseprési szabályrendelet módosítása. A rendes járási időhöz kötött társaskocsi iparról szóló szabályrendelet. A kör-községjegyzői nyugdíj-szabályrendelet módosítása. A közigazgatási bizottságban 5 tagsági hely betöltése 1913—1914. évekre. Igazoló-választmány és számonkérő-szék, községi számadás és költségvetéseket vizsgáló bizottság, loavató bizottságok elnökeinek megválasztása 1913. évre. Az adófelszámolási bizottságba 3 rendes és 3 póttag megválasztása 1913—1915. évekre. Gyulafehérvár város tűzrendészeti szabályrendelete. Gyulafehérvár város képviselőtestületének a villamos világítási vállalat üzletszabályzatának megállapítása tárgyában hozott határozata. Nagyenyed város husvizsgálati pótszabályrendelete. Nagyenyed város szabályrendelete a bérkocsi és társaskocsi ipar gyakorlásáról. Nagyenyed város építészeti szabályrendelete. Abauj-Torna vármegye átirata az alkoholizmus okozta bajok orvoslása és megszüntetése tárgyában.

— **A Nagyenyedi Atlétikai Club** f. hó 22-én délelőtt 11 órakor a városház tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: 1. Alapszabályok megerősítésének bejelentése. 2. A Nagyenyedi Sport Egylettel való egyesülés. 3. A Club működésére vonatkozó intézkedések. 4. Esetleg indítványok, melyek az elnöknek előre bejelentendők.

— **Ismeretterjesztés.** Vasárnap délután a városháza gyülestermében ismeretterjesztő előadást tartott az Iparos önképzőkör. A kör tagjai és érdeklődő hölgyközönség nagyszámban gyűltek össze, kiknek sorában jól esett látnunk városunk polgármesterét is. Az összejövetelt a kör kitűnő hanganyagu dalkara szép énekkel nyitotta meg. Utána Szabó Rózsika Endrődy „Czelli bucsu” legendáját szavalta el helyes értelmezéssel. Váró Ferencz ny. koll. tanár részben szabadon, részben írásban ismertette Kozma Andor „Krisztus a gyárban” című gyönyörű legendáját. Józsa István tgyesen adott elő monológot. Végül a dalárda Wolfarth Lóricz, a dalárda agilis vezetőjének népdal-egyvelegét énekelte igen ügyes színezéssel és hangulatos előadással.

— **Tilos a kivándorlás.** A kormány a hivatalos lap legutóbbi számában két rendeletet közöl a még mindig nagyarányu magyar kivándorlás korlátozására. Mig egyrészt a fegyveres erő köteleibe tartozó egyének részére az utlevelek kiadását ideiglenesen egyáltalán megszünteti, másrészt a védkötelesek kivándorlását egy évre megtiltja. A m. kir. miniszterium rendelete következtében, tehát egyelőre 50 éven al li egészséges férfi nem hagyhatja el az országot.

— **A Maros szabályozása és hajózatóvá tételé.** Öt kereskedelmi és iparkamara — az aradi, brassói, kolozsvári, marosvásárhelyi és a szegedi — nemrégiben memorandumot intézett a képviselőházhoz, melyben a Maros folyó szabályozásának és legáltalab Marosvásárhelyig hajózatóvá tételének gyors keresztülvitelét kérték. A kamarák — pártolást végett — a memorandumot megküldötték az ország összes törvényhatóságának.

— **Ápolónői tanfolyam Marosvásárhelyen.** Bernády György polgármester felkérte a városi kórház főorvosát, hogy tartson tanfolyamot a sebészeti ápolásból a marosvásárhelyi urinők részére. A tanfolyamot Hints főorvos meg is hirdette. Eddig husz urú jelentkezett a tanfolyamon való részvételre.

— **Három új cigaretta.** A dohányjövedekei igazgatóság december 14 étől kezdve három új beltöldi különlegességi dohánygyártmányt hoz forgalomba. Az „Amneris”, „Theba” és „Moeris” cigarettát. Az aranyvégű „Amneris” darabja 9 fillér, a parafavégű „Theba” 7 fillér és a szopókás „Moeris” 6 fillér. Az új cigarettákat 20 és 100 darabonként csomagolva fogják árulni az összes különlegességi trafikokban.

— **A belügyminiszter a Zsófia gyermekkorházért.** A gyermekszanatórium egész országos akciójának az élén Hohenberg Zsófia hercegnő és gróf Zichy János vall. és közokt. miniszter allanak. Az ő nevük nem kizárólag dísz az egyesület homlokán, hanem oly nagy erkölcsi tőkeje a mozgalomnak, amelyből táplálkozik az egyesület egész életereje. Gróf Zichy János miniszteri állásának nagy terhei mellett személyesen vezeti az immár hatalmasan megnőtt gyermekszanatórium mozgalmat is és első sorban neki, s a munkában érdemes és tiszteletreméltó társainak, Bezerédj Viktor belügyi államtitkár ügyv. elnöknek, Bosnyák Zoltán, Náray Szabó Sándor és Ruffy Pálnak köszönhető, hogy a Balatonalmádi Zsófia Gyermeksznanatórium már teljesíti hivatását. Maga Lukács László belügyminiszter is atereztven a magyar társadalmi gyermekvédelem nagy fontosságát, melylyel a külföld előtt is méltán elismert állami gyermekvédelem sikereit és eredményét szolgálja, a legnemesebb érdeklődéssel viselték minden olyan társadalmi mozgalom iránt, mely a modern magyar gyermekvédelem előbbrevitelét támogatni hivatott. Most a belügyminiszter megleghangu körrendeletet bocsájtott ki, melyben az összes hatóságok és a nagyközönség figyelmébe ajánlja azt az áldásos munkásságot melyet, a Hohenberg Zsófia hercegnő legmagasabb védnöksége és gróf Zichy János vall. és közokt. miniszter kormányzata alatt álló Gyermeksznanatórium Egyesület kifejt.

— **A „Háztartás” Könyvtára.** A magyar gazdasszonyok régi vágya teljesedett a „Háztartás” könyvtárának megindulásával. A „Háztartás” Kürthy Emilné, ezen országosan népszerű szaklapja, 18 év óta a Háztartási tudnivalók olyan szedületes sokaságát közölte, hogy ezek áttekintése évfolyamainak a könyvtárra gazdagodott kötetekben már lehetetlen. Kellott egy könnyen kezelhető, s mégis tartalmas gyűjteményről gondoskodni, melynek minden egyes kötetében, hosszas keresés nélkül, megtalálják a nők azt, a mire épen szükségük van. Erdős Józsefa „Háztartás” kiadótulajdonosa fölismerete ezt a hiányt, s Kürthy Emilné szerkesztésében megindította a „Háztartás” Könyv-

tárát, melyből eddig husz számot bocsátott a gazdasszonyvilág rendelkezésére. E csinosan kiállított kötetek tartalma: 1. Hus- és bőjti levelek. 2. Levesbe való tészták és egyebek. 3. Külöftele előételek. 4. Tojás ételek. 5. Marha-, borju- és sertőshus ételek. 6. Szárnyasok és szárnyas vadak. 7. Nyul-, őz- és egyéb vadhusok. 8. Halak elkészítése. 9. Külöftele főzelekek. 10. Gyurott és kifőtt tészták. 11. Élesztős tészták és rétesfelek. 12. Torták könyve. 13. Sós és édes mártások. 14. Édességek és cukorkák. 15. Vegyes sütemények. 16. Külöftele italok. 17. Jóízű kenyérsütes. 18. Fagylaltok, kocsonyák, krémek. 19. Gyümölcs befőzés. 20. Zöldség, uborka, stb. eltartása. A felsorolt címek fölmentenek minden magyarázás alól. A falusi, polgári és főuri konyha minden szükségét kielégíti e 20. könyv. Receptjeinek utasításait a kezdő gazdasszony is követheti, viszont a tapasztaltak is bőségesen találhatnak bennük jóízű, új ételek szakavatott leírását. Reméljük, hogy az érdeklét hölgyek meleg pártolása lehetővé teszi, hogy a „Háztartás” Könyvtárának első sorozatát mielőbb a második kövesse. Ezt annál is inkább várhatjuk, a mennyiben egy-egy kötet ára mindössze 20 fillér. — Mind a husz kötetet 4 kor. beküldése elleneben bérmentve küldik. Megrendelésnél elegendő a szám jelzése. Megrendelhető a „Háztartás” Magyar Asszonyok Lapja kiadóhivatalában Budapest, VI. Eötvös-utca 36.

* **Orvosi kitérőségek elismerik,** hogy minden emulsiónál jobb a Zoltán-fele csukamájolaj, mert iz- és szagtalan, a tisztasága páratlan, fölösleges és nehezen emészthető alkatrészeket nem tartalmaz. Üvegje 2 korona a gyógyszerárakban. Egyedüli készítő Zoltán Béla gyógyszerész Budapest Szabadság-tér. Ügyelni kell az eredetiségre. Utánzattal vissza!

NÉVJEGYEKET

és újévi kártyákat
litografiai,
könyvnyomdai,
dombornyomatu
és autogramm
kivitelben jutányo-
san készít a

**Nagyenyedi
Papíráru gyár**
r.-t.

A meg-
rendelések

Földes Ede könyvkereskedése
utján eszközölhetők.

**Kersek külön bejáratu
butorozott szobát előszobával.**

Ajánlatot kérem a kiadóhivatalba.
362 1—1

**Egy jó karban levő zongora
eladó.**

Értekezni lehet Malom-utca 1 sz. alatt.
857 a 2—

*Csák archnak
a cigarettáráknak,
a kik egészségükre való tekintetből
nem szívnák naponta 1-2 fil-
lérrel többet kiadni:*

Clubspecialité

120 lap 20 fillér
70 " 12 "
1 doboz (100) hüvely 70 "

*Crossi tanácsra a hüvelyk és laposkák bronch- és szennyos-
més valamint szarvok függővesszt
Ámbrei nélkül vannak, de minden
tapsokában és hüvelyben benne
van víznyomással a védjegy
és a gyűlés állítása, Mediano*

Főraktár: **CIRNER J. JÓZSEF**
dohány nagy és különlegességi árudájában.
335 3-15

Egy jó házból való **FIU**
Földes Ede könyvkereskedésé-
ben felvétetik.

Eladó házastelek.

Szentkirály-utca 78. sz. alatt levő házastelek öt szoba, konyha, kamara és melléképülettel, megosztás végett örök áron eladó.
Értekezhetni ugyanott. 367 4-6

Eladó birtok.

Csongva községben (Alsó-Fehér m.) Marosujvártól 2 kilométerre, egy 400 holdas birtok 7 hold ujonan beállított fajszőlővel és a faluban levő 4 holdas szép uri lakással eladó
Értekezhetni a tulajdonossal Csongva u. p. Marosujvár. 336 8-10

Az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság”

nagyenyedi ügynöksége
ez uton értesíti az érdeklődő közönséget, hogy a biztosítás összes ágaira (élet tűz, jég és betörés) vonatkozó díjfizetések **Földes Ede** ur könyvkereskedésében eszközölködnek. Ugyanott a biztosításokra vonatkozó összes felvilágosítás okmegtudhatók.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság
nagyenyedi ügynöksége.

Cserépkályhákat és takaréktűzhelyeket

hazai valamint külföldi gyártmányukat gyorsan és pontosan elkészítik megrendelés szerint. Átrakásokat, javításokat és e szakmába vágó munkákat elvállalok jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri tisztelettel

ifj. **Biró János**, kályhás

243 19- Nagyenyed, Tóth-u. 63 szám

TISZTÁN

és világesan úgy kérje és fogadja el, ha szappant vesz, hogy

KOLOZSVÁRI
(HEINRICH-féle)

Glycerin szappan
Tojás „
Mandula „
Márvány „

175 10-

A kolozsvári gyógyszappan-gyár azért lett világhírű, mert a legdrágább és teljesen ártalmatlan anyagból készíti szappanait.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhalys.

Részvénytőke 600.000 korona.	Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire. Vásárol és elad értékpapírokat. Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értéket kevés őrzési díj mellett. Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. Állandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.	Tartalékalap 400.000 korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: délelőtt 9-12 óráig, délután 3-4 óráig.		Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

Kirünő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olesó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Kugler és Társai

Brassóban.

Itt helyben kapható **Klemm Pál** cégénél Szentkirály-utca 128.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírarugár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.